

ZEV WAJSMAN

ur. 1937; Lublin

Miejsce i czas wydarzeń	Bychawa, dwudziestolecie międzywojenne, Francja, Paryż, II wojna światowa, współczesność
Słowa kluczowe	Rodzina i dom rodzinny, Joseph Weismann

Rodzina Wajzmanów we Francji

Wiem, że jeden z braci ojca, Szmuel ożenił się z dziewczyną z Bychawy i oni w trzydziestym drugim roku wyjechali do Francji. Czy nawet wcześniej. Wyemigrowali do Francji. Jego rodzina też [zginęła], wywieźli wszystkich z Francji do Oświęcimia. Tam zginęli. On się jedyny uratował. On jako dziecko dziewięcioletnie na tym tam zebraniu wszystkich Żydów w Paryżu w jednym miejscu, on uciekł z kolegą. Bo oddzielili rodziców od dzieci. On został sam z tym kolegą, a matka mu powiedziała: „Próbuj, próbuj uciekać”. Oni uciekli. Tak się uratował. Jego dopiero potem [odnaleźliśmy]. Nie wiedzieliśmy, że on istnieje w ogóle. Dopiero później brat pojechał do Paryża i tam są jacyś Żydzi z Lublina. Właśnie on tam poznał ciotkę ze strony ojca, która powiedziała mu, że zdaje się, że on jeszcze żyje. Tak że teraz mamy spotkanie rodzinne Wajzmanów właśnie we Francji. Po wyjeździe z Polski tam wszyscy spotykamy się. To robimy raz na dwadzieścia lat mniej więcej. Ostatnie spotkanie było w Izraelu. Jakies dwadzieścia pięć lat temu, coś takiego.

Josef, [ten odnaleziony kuzyn] żyje, ma właściwie osiemdziesiąt pięć lat [Joseph Weismann, ur. 1931]. Właśnie do niego, na jego urodziny jedziemy. On jest odznaczony francuskim Orderem Legii Honorowej. Był bardzo aktywny właśnie w walce z antysemityzmem we Francji. Opisywał wszystkie te świństwa, które robiono w czasie wojny. Zdjął tą całą maskę, niby że było wszystko ładnie. Tylko, że w Polsce było tak źle, a Francji też było źle i on to wszystko powiedział. Film [jest o nim]. Nazywa się „The Round Up” po angielsku, albo po francusku to jest „La rafle” [reż. Roselyne Bosch, 2010]. To jest film francuski. I on tam, to jest właściwie o jego życiu, tam cała historia do chwili ucieczki z tego obozu. A teraz niedawno wyszła książka, którą napisał o kontynuacji jego życia we Francji, po ucieczce z obozu. Jak się przechowywał właśnie w sierocińcach różnych, z miejsca na miejsce.

Data i miejsce nagrania	2016-07-08
Rozmawiał/a	Kocyła Elżbieta, Wioletta Wejman, Agnieszka Zachariewicz
Redakcja	Maria Radek
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"